

Bijlage Lesformulier: Geschiedenis Groep 7-8

Inleiding

DE GESCHIEDENIS VAN DE OETELDONKSCHEN CLUB

Bovenbouw

Oeteldonk heeft een rijke historie die in 1882 begon. Maar carnaval wordt in 's-Hertogenbosch al veel langer gevierd. Het feest dat wij nu kennen als carnaval bestaat al sinds de Middeleeuwen, alhoewel de naam carnaval pas sinds de zeventiende eeuw voor het feest wordt gebruikt. De voornaamste verklaring voor het ontstaan van het feest is dat mensen blij waren dat de dagen, na de vaak barre winters, weer langer werden. Een donkere periode werd afgesloten en een periode van voorspoed brak aan. In de lente gaat immers alles weer groeien en bloeien en zal er dus weer voedsel in overvloed zijn: reden genoeg om de bloemetjes eens flink buiten te zetten.

Aanleiding oprichting OC

Rond 1880 kwam er steeds meer verzet tegen het Bossche carnaval omdat veel mensen in die dagen voor overlast zorgden. Eerst was er verzet vanuit de burgerij, maar dat werd snel ook gevolgd door de katholieke kerk. Daarop kwam een groepje mensen van de gegoede Bossche middenstand bij elkaar om wat ideeën uit te wisselen over de manier waarop het anders zou kunnen. Dat gebeurde in Plaats Royaal, in het huidige Lombardje, het wijkje achter de straat "Achter het Stadhuis".

Want ook al was het verzet tegen carnaval groot, er waren ook veel mensen die wél het feest der feesten met elkaar wilde vieren. Het was in die tijd, naast de jaarlijkse kermis, het enige grote feest in de stad.

Prins Amadeiro II ca. 1886

En zo kwam het dat in 1882 de Oeteldonksche Club werd opgericht. Om het carnaval met een moeilijk woord te "veredelen": mooier, gezelliger en feestelijker te maken voor iedereen! Daarom werd er een spel bedacht en door de jaren heen verder ontwikkeld, dat tot de dag van vandaag gespeeld wordt.

Het spel

Op carnavalszondag om 11.11 uur komt Zijne Koninklijke Hoogheid (Z.K.H.) prins Amadeiro aan op Oeteldonk Centraal, waar hem samen met zijn Adjudant een warm welkom te wachten staat. Hij stapt dan uit op de zogenaamde "stapsteen" op perron 1. Dit symboliseert het moeras van Oeteldonk. Tegelijk met het stappen op de steen door de Hoogheid, speelt de Koninklijke Harmonie het Oeteldonksche Volkslied, gevolgd door het lied dat het

Oeteldonksche Kwèkfestijn heeft gewonnen dat jaar.

De Hoogheid wordt vervolgens groots ontvangen door Peer van den Muggenheuvel, onze burgervoorzitter en zijn Kees, Kees Minkels de assessor (oud woord voor wethouder). Ook de hofkapel de Kikvorschen staat op het station om de Prins muzikaal welkom te heten.

De Peer leent zijn veldwachter Driek Pakaon vervolgens op de statie (oud woord voor station) voor drie dagen uit aan de Prins.

In het dorp Oeteldonk, zoals Den Bosch tijdens carnaval drie dagen lang heet, wordt er na de aankomst omwille van het hoog bezoek gefeest. Er gebeurt bijna niets anders in de stad. Een belangrijke taak voor de d'n Driek (veldwachter) is het vrollie (vrouwvolk) van de sjees (auto) van de Prins afhouden. En zorgen dat de Prins overal netjes kan komen. Het gevolg van de Prins werkt met hem mee om dat voor elkaar te krijgen.

Zo begon het spel in 1882 en het spel wordt – met enkele uitbreidingen – nog steeds gespeeld zoals het toen in de basis bedacht is.

Opdracht:

DENKSLEUTELS

(De denksleutels zijn gebaseerd op *the Thinkers Keys* van de Australiër, Tony Ryan (1998)).

Thema: De geschiedenis van Oeteldonk.

Vorbereiding

- Print (en lamineer indien mogelijk) de 18 opdrachtkaartjes (afhankelijk van de groepsgrootte) één of meerdere keren.
- Vertel klassikaal het verhaal over de geschiedenis van Oeteldonk (zie hierboven en/of op www.oeteldonk.org > geschiedenis).
- Maak eventueel tweetallen;
- Zorg voor knutselmateriaal t.b.v. enkele opdrachten;
- Zorg dat de leerlingen beschikken over schrijfmateriaal en/of een computer om de schriftelijke opdrachten uit te kunnen werken.

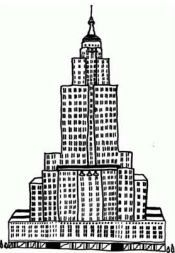
Werkwijze

De leerlingen zoeken een kaartje uit met een 'denksleutel' en verwerken de opdracht schriftelijk of in een digitaal document. Als de opdracht klaar is, leveren zij het kaartje in en kiezen zij een nieuwe opdracht. Deze les kan verdeeld worden over meerdere momenten en/of ingezet worden als extra werk. De les kan individueel worden uitgevoerd of in tweetallen.

De resultaten kunnen na afloop worden verzameld en eventueel worden gepresenteerd.

Hieronder volgt een overzicht van alle denksleutels die in kaartvorm als apart printbestand zijn opgenomen.

Overzicht denksleutels:

DENKSLEUTEL	Uitleg	Opdracht
1. Vraag -sleutel	Begin met het antwoord . Laat kinderen vragen verzinnen die leiden tot alleen dat antwoord.	Het antwoord is: “Oeteldonk” . Bedenk zoveel mogelijk vragen die bij dit antwoord horen.
2. Brainstorm -sleutel	Geef de kinderen een probleemstelling die opgelost moet worden. Laat kinderen brainstormen over een lijst met mogelijke oplossingen.	“Er vieren steeds minder kinderen carnaval” . Wat zou de oorzaak kunnen zijn en hoe zou je dit kunnen veranderen?
3. Wat Als -sleutel	Stel de kinderen een ‘Wat als...’vraag. Laat kinderen oorzaken en gevolgen benoemen.	“Wat als... er nooit carnaval was geweest?” Hoe zou het kunnen dat dit niet was gebeurd en wat zou er anders zijn (gegaan)?
4. Alfabet -sleutel	Laat kinderen woorden bedenken die beginnen met de letters A t/m Z en die op de één of andere manier te maken hebben met een bepaalde categorie of met een bepaald onderwerp.	Maak een lijst waarbij je eerst alle letters van het alfabet onder elkaar schrijft. Bedenk daarna bij elke letter een woord dat te maken heeft met ‘Oeteldonks carnaval’ en schrijf dat achter de letter
5. Variatie -sleutel	Vraag de kinderen op hoeveel verschillende manieren ze een bepaalde activiteit kunnen doen.	Bedenk zoveel mogelijk manieren om carnaval te vieren
6. Plaatje -sleutel	Laat de kinderen een afbeelding zien die niet direct gekoppeld is aan een thema. Laat de kinderen argumenten bedenken waarop de afbeelding toch gekoppeld kan worden aan het thema.	Bedenk argumenten waardoor je dit plaatje (wolkenkrabber) bij het onderwerp ‘Carnaval’ kunt laten horen...
7. Nietus -sleutel	Bepaal het omgekeerde.	Stelling: “Carnaval is een ouderwets feest” . Bedenk argumenten om het omgekeerde te bewijzen

8. Verplicht Verbonden -sleutel	Laat de kinderen een oplossing bedenken voor een probleem waarbij ze verplicht zijn om een aantal onderwerpen/voorwerpen te gebruiken.	Na carnaval ligt er altijd veel afval op straat. Bedenk een oplossing voor dit probleem waarbij je gebruik maakt van: - Recyclen; - Milieu; - Verminderen; - Mensen bewust maken van het probleem.
9. Voorspel -sleutel	Laat kinderen voorspellen hoe bepaalde voorwerpen, situaties of omstandigheden er in de toekomst uitzien.	Vraag: “Denk je dat er in de toekomst nog steeds carnaval gevierd zal worden?” Zo ja: Hoe zou het er dan uit kunnen zien? Wat zou hetzelfde blijven, wat zou veranderen? Zo nee: Waarom niet en wat zou er voor in de plaats kunnen komen?
10. Ander Gebruik -sleutel	Laat kinderen hun fantasie en voorstellingsvermogen gebruiken om manieren te bedenken waarop een bestaand voorwerp/onderwerp anders gebruikt kan worden.	In Oeteldonk vinden in de aanloop naar carnaval én tijdens carnaval allerlei activiteiten plaats. Welke activiteiten kunnen ook gebruikt worden buiten carnaval om? Hoe dan? Hoe zou je ze aanpassen? Krijgen ze dan ook een andere naam? Gebruik bij deze opdracht ook je fantasie!
11. VET -sleutel	Laat kinderen alledaagse voorwerpen verbeteren door de volgende handelingen: ervormen/eraf halen/toevoegen .	Het Oeteldonkse carnaval kent een lange traditie en wordt al sinds 1882 grotendeels op dezelfde manier gevierd. Bedenk dingen die passen bij Oeteldonk (maar die nog niet bestaan of worden georganiseerd) waardoor carnaval in de toekomst nog beter kan worden. Denk daarbij aan de vorm én de inhoud

12. Combinatie -sleutel	Laat kinderen de eigenschappen van twee voorwerpen die niet bij elkaar horen benoemen. Laat kinderen eigenschappen combineren zodat er een nieuw voorwerp ontstaat.	Volg onderstaande stappen: a. Bedenk wat de eigenschappen van het Oeteldonks carnaval zijn; b. Kies een hobby of sport die jij graag doet; c. Bedenk wat de eigenschappen zijn van jouw eigen keuze. d. Als je de eigenschappen van carnaval en de door jou gekozen activiteit zou combineren, wat zou je daarvan dan kunnen maken?
13. Interpretatie -sleutel	Beschrijf een ongebruikelijke situatie. Vraag kinderen om verschillende redenen te bedenken voor het bestaan van deze situatie.	Situatie: "Carnaval gaat dit jaar niet door" . Bedenk <u>verschillende</u> redenen waarom dat zo zou kunnen zijn.
14. Anders Dan Anders -sleutel	Laat kinderen manieren bedenken om een bepaalde opdracht uit te voeren zonder de normale hulpmiddelen te gebruiken.	Carnaval kan dit jaar niet op de traditionele manier worden gevierd omdat extreem winterweer in Oeteldonk dit onmogelijk maakt. Bedenk een manier waarop het tóch plaats kan vinden.
15. Nadeel -sleutel	Laat kinderen nadelen van een alledaags voorwerp bedenken. Bedenk dan manieren om deze nadelen op te heffen.	Wat zijn de minder goede eigenschappen van carnaval én hoe kun je zorgen dat deze nadelen verdwijnen?
16. Uitvinding -sleutel	Laat kinderen uitvindingen ontwerpen. Stimuleer ze om ongebruikelijke manieren en materialen te gebruiken.	De sjees van de Hoogheid is kapot. Bedenk een moderne uitvinding die ervoor kan zorgen dat de prins toch zijn toer door de stad kan maken om zijn Oeteldonkse onderdanen te begroeten. Bouw dit vervoersmiddel na van kosteloos materiaal.
17. Constructie -sleutel	Laat de kinderen met behulp van een beperkte hoeveelheid materiaal een bouwkundig probleem oplossen.	De Oeteldonksche Club heeft besloten dat de Markt voortaan overkapt wordt met carnaval zodat het feest ook altijd bij slecht weer kan worden gevierd. Bouw een constructie die ervoor zorgt dat de Markt overkapt wordt (maquette) en maak gebruik van kosteloos materiaal.

18. Muur -sleutel	Leg de kinderen een stelling of uitspraak voor die normaal gesproken niet ter discussie staat en dus staat als een huis. Laat de kinderen de stelling ontkrachten door andere manieren te bedenken om met de situatie om te gaan.	Weerleg de stelling: “In Oeteldonk bestaan veel tradities die al decennia bestaan en ook de komende eeuw niet zullen veranderen”.
--------------------------	---	---